

9. maj 2023

Opgørelse af drivhusgasser - kort fortalt

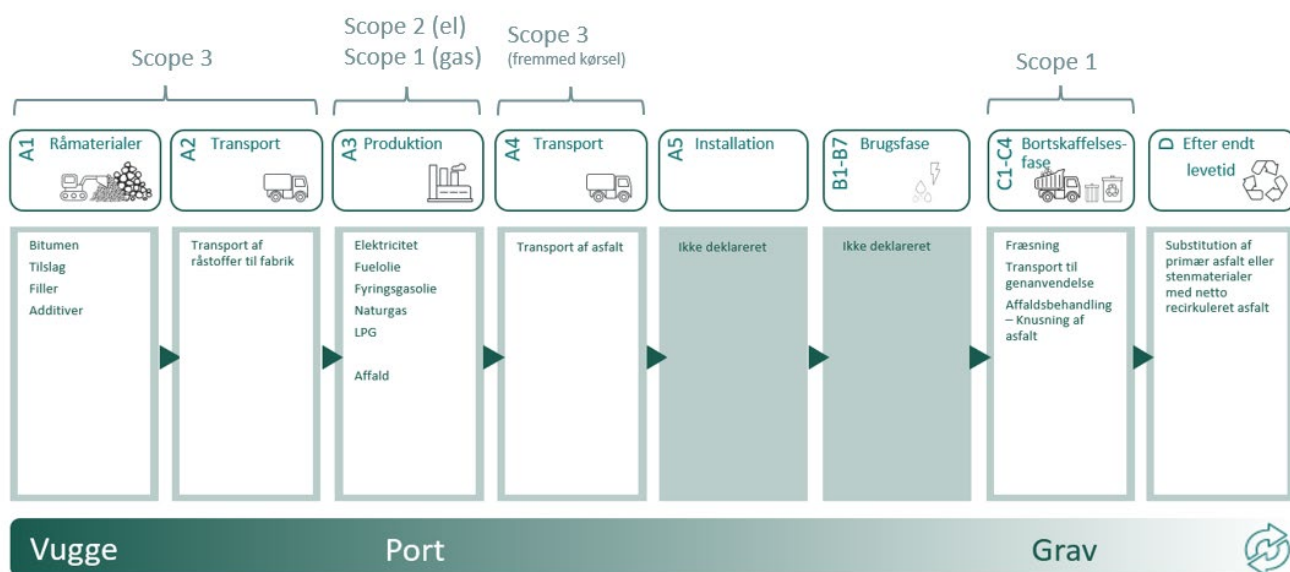
Der er forskellige måder at opgøre udledning af drivhusgasser på og for asfaltbranchen er det særlig relevant med disse:

- Hvad er et bestemt produkts eller projekts udledning i hele dets levetid? (*miljøvaredeklarationer*)
- Hvad er en virksomheds samlede udledning i ét år (f.eks. år 2030 i forhold til år 1990)? (*klimaaftryk/regnskab - CSRD*)

Der er ISO standarder til begge opgørelsesmetoder.

Produkters udledning

I en livscyklusvurdering ser man på udledningen i hele det undersøgte produkts eller projekts livscyklus. En miljøvaredeklaration opgør udledningen fra ét produkt - f.eks. 1 tons asfalt - fra udvinding af råstoffer og helt til håndteringen af asfalten efter endt levetid. I den gældende standard er brugsfasen dog undtaget fra opgørelsen.

Scope 1: direkte udledning fra virksomheden
 Scope 2: indirekte udledninger ved køb af energi
 Scope 3: alle andre indirekte udledninger

Figur 1. Asfaltens livscyklus med scopes fra GHG-protokollen.

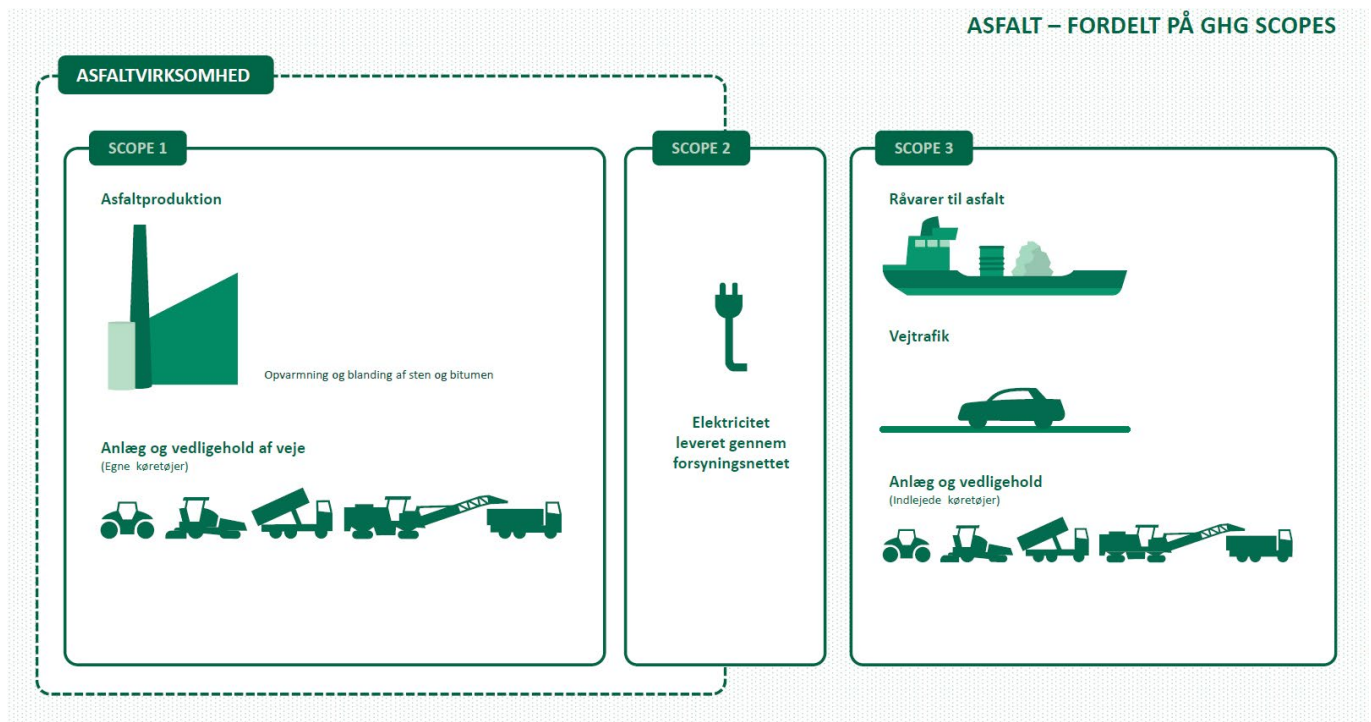
En miljøvaredeklaration for ét produkt kan indgå i vurderingen af et større projekt. Vejdirektoratet har f.eks. et LCA-værktøj (InfraLCA), hvor de kan bruge miljøvaredeklarationer fra de forskellige delelementer (asfalt, grus, drænrør, autoværn osv.) til at vurdere udledningen fra et større anlægsprojekt.

Virksomheders udledning

Den internationale standard Greenhouse Gas Protocol (GHG) kan anvendes til opgørelse af virksomheders (eller landes) emissioner. Her ser man ikke på de enkelte produktets livscyklus, men hele virksomhedens aftryk i ét år. Man skelner mellem hvilke processer, virksomheden selv har indflydelse på og udledningerne inddeles i "scopes":

1. direkte udledning fra virksomheden
2. indirekte udledninger ved køb af energi
3. alle andre indirekte udledninger

Figur 2. Et forsimplet overblik over en asfaltvirksomheds udledninger opdelt på GHG scope.

For mere information:

Miljøvaredeklarationer:

<https://www.asfaltindustrien.dk/Vejfolk/Miljoevaredeklarationer/>

<https://www.epd-norge.no/hva-er-en-epd/>

Vejdirektoratets LCA-værktøj InfraLCA:

<https://www.vejdirektoratet.dk/infralca>

GHG og scopes:

<https://ghgprotocol.org/>

Danmarks Statistik: Om hvordan man opgør udledninger af drivhusgasser

<https://www.dst.dk/Site/Dst/SingleFiles/GetArchiveFile.aspx?fi=2108992358&fo=0&ext=national>